

Marc de Klijn: 'Dat noem ik nog eens inspiratie'

zaterdag 15 januari 2011

Kunstschilder Marc de Klijn liep vast bij het maken van een schilderij over Pinksteren. Hij kwam er echter uit. 'Dat noem ik nog eens inspiratie.'

Pinksteren is het feest van de Heilige Geest die naar de gelovigen werd gestuurd om hen te troosten en kracht te geven om te getuigen. Marc de Klijn heeft ervaren hoe Zijn kracht hem hielp, nadat hij de opdracht had gekregen een schilderij over Pinksteren te maken. Eerder was hij er nog vast van overtuigd dat christelijke kunst niet bestond.

In 1986 gaf de NCRV hem opdracht om een schilderij over Pinksteren te maken. Toen hij op het punt stond om zijn schetsen te gaan uitwerken liep hij helemaal vast. "Gelukkig kan ik nu precies aangeven wat er aan de hand was: ik stond niet open voor Gods Geest. Ik liep God telkens voor de voeten met m'n eigen ideeën. Pas toen ik mijn zonden heb beleden en mijn leven en mijn werk voor de volle 100% kon overgeven aan God, voelde ik een enorme kracht en warmte in mij komen. Daarna wist ik ook vrij snel hoe ik het schilderij moest maken. Ik wilde de enorme macht uitbeelden van de Geest. Achteraf begrijp ik, dat ik het daarom ook zo groot heb gemaakt."

Levensvragen

Marc de Klijn werd in 1939 geboren uit Joodse ouders. In de oorlog doken de leden van het gezin De Klijn op verschillende adressen in Nederland onder. "Na de oorlog hadden mijn ouders, die niet religieus waren, een houding van: we gaan ons nu volledig aanpassen aan de Nederlandse samenleving en praten dus nooit meer over ons Jood-zijn.' Mijn moeder overleed aan kanker toen ik voor mijn eindexamen gymnasium zat. Voor mij en mijn vader was dat een zware tijd.

Daarna ben ik Grafisch Ontwerpen gaan studeren in Basel. Dat was voor mij als 19-jarige natuurlijk een geweldig avontuur. Maar toen ik vanaf 1966 weer in Nederland was, raakte ik psychisch in een crisis. Ik zat met mijn onderduikervaring als klein jongetje, met het verlies van mijn moeder en met weggestopte religieuze wensen en verlangens. Daarbij was ik kennelijk een moeilijk persoon; ook voor mijzelf. Een relatie beginnen ging nog wel, maar een relatie volhouden niet. Naast mijn werk als freelance ontwerper, ging ik toen kunstgeschiedenis en filosofie studeren in Amsterdam. Dat had natuurlijk alles te maken met de crisis waarin ik zat. Wie ben ik, wat is de zin van dit leven?"

Geloof

"Via een studiegenoot kwam ik in contact met l'Abri in Zwitserland. Dat is een protestants/evangelisch retraitecentrum waar ruimte is voor studie en meditatie. De mensen daar waren oprecht in me geïnteresseerd. Ik genoot van die warme belangstelling. Tot dan toe was het zo geweest dat mensen tegelijk ook altijd iets van mij moesten, als ze interesse in mij toonden: 'Hé Marc, fijn dat ik je zie. Kun je dat en dat voor me maken?' Op alle vragen die ik stelde, kreeg ik bij l'Abri antwoorden waar ik wat mee kon. Zo kwam ik op het spoor van het christelijk geloof.

Geblokkeerd

"Mijn geloof had echter nog geen betekenis voor mijn werk. Dat kwam met die opdracht voor de NCRV. Toen ik het schilderij over Pinksteren vanaf de schetsen wilde gaan maken, raakte ik geblokkeerd. Met de hulp van een pastoraal werker kwam ik erachter dat het kanaal tussen God en mij verstopt zat.

Ik heb toen al mijn zonden, fouten en eigenwijze ideeën voor God beleden. Zo ben ik door God gereinigd. God wil immers meer dan alleen mijn intenties om een goed christen te zijn. Hij wil mij, mijn hele leven, met heel mijn inzet en met al mijn kracht. Zelf heeft Hij zich ook helemaal aan mij gegeven.

Dat is voor mij Pinksteren: wij zijn als christenen relevant voor de wereld. Niet door actie zus of project zo, maar door de reiniging van ons hart."

"Met de pastoraal werker heb ik ook gebeden voor mijn schilderij. De andere dag ben ik meteen aan de slag gegaan. God hanteerde als het ware mijn penseel. Hij zei: 'Daar links moet je Pruisisch blauw gebruiken, en rechts moet je een groot vlak Ceruleum blauw maken'. Ze zijn voor mij metafoor voor de wereld. Het blauw links is zacht en staat voor de bange en onzekere mensen, het blauw rechts is hard en kil, en staat voor duisternis, dood, vijandschap.

Midden in die wereld knalt een enorme baan van licht (cadmiumgeel) en vuur (vermiljoen rood). Dat is de liefde van God die dóórbreekt. Ze laat het Joodse huis oplichten en zet de discipelen in vuur en vlam. Gods liefde gaat de wereld in."

"Dus God heeft het geschilderd?, zei een vriend smalend tegen mij. Nee, zei ik toen, ik heb het geschilderd, maar God heeft mijn hand gestuurd. Uit mezelf had ik dat niet gekund. Geweldig toch? Dat noem ik nog eens inspiratie!"

Keerpunt, 2000

Met toestemming overgenomen uit: Geloven in de toekomst, nieuwskrant van Project 2000, juni 2000

Marc de Klijn is kunstschilder en heeft een kunstuitleenbedrijf in Kampen.